

21. Membrele. Care suntu membrele? — Membrele suntu legate de corpu prin închieturi. Ele suntu compuse din mai multe părți, legate țepënu între ele. Mânele se împartu în câte doë **braçe** : braçiulu de susu, începëdu de la **umëru** și pënë la **cotu**; și braçiulu de josu, începëdu de la cotu și pënë la **închietura** mânei; de aci începe **palma** mânei, cu **degetele**.

Picioarele se împartu asemine în câte doë părți: de la **șoldu** și pënë la **genunchi**, se numesce cõpsa piciorului; ér' de la genunchi în josu pënë la **glesne**, adecã pënë la cele doë monturi, se numesce **fluerulu** piciorului. De aci începe talpa, care se finesce cu degetele.

Membrele cuprindu óssele cele mai lungi, bortite la miđlocu și umplute cu mēduhã. Talpa piciorului, palma mânei și cu degete loru, din contra, suntu formate din mici osseșore, ca nisce țevi, legate țepënu între ele.

Tõte óssele corpului omenescu, suntu la începutu moi, ca nisce sgãcuri; dar' încetulu cu încetulu, se învêrtõșã și se întãrescu. — Cum suntu óssele la copilulu micu? — Óssele se facu deplinu vêrtõșe și tari, la etatea de 20, ér' la unii chiaru la 15 ani. Când omulu începe a îmbêtrãni, și óssele încep a secãtui de mēduhã și alte umezeli; și atunci ele se frãngu lesne și cu greu séu nici o datã se mai potu repara.

22. Membrii corpului omenescu.

Membrii corpului, adecã: picioarele, mânele, gura, ochii etc., supërate cã lucrãzã unulu pentru altulu, se sfãtuirã într'o ñi și se otãrîrã, a nu mai face acësta în viitoru; ci, a lucrã fie-care numai pentru sine. Astufelu, picioarele ñiceau: „Pentru ce sã alergãmu și sã cãrãmu numai noi pentru alții? — Cui i-a trebui, sã-și adune singuru.“ — Mânele ñiceau: „Cum? — numai noi sã lucrãmu, și alții sã sedã? — Amu fi nisce smintite, când amu mai face asta!“ — Gura ér' strigã: Hei! — d'apoi eu? — Așu fi o nebunã de legatu, când așu mai mãcinã pentru stomacu, și elu numai sã mistuie de-a-gata și în linisce! D'aci 'nnainte, facã ce-a sci; cãci eu nu-lu mai servescu!“ — Ochii assemene scelipiau de ciudã și se otãrîrã și ei a nu mai veghea pentru corpu. Ce se întâmplã însã? — Când picioarele nu mai voirã a purtã corpu, mânele a mai lucrã, gura a mai mestecã bucatele pentru stomacu și ochii a mai vedè pentru ceil-alți membri, atunci totu corpu începù a slãbi în țoți membrii sei, și din ñi în ñi a se apropia de mórte.

Acum darã vēðurã ei nebuniea ce au fãcutu, și spërieti, se quirã érãși și se jurarã, cã ce au fãcutu, sã nu mai facã nici-o-datã. Începurã apoi a lucra tõte pentru fie-care, și fie-care pentru tõte; și așa în scurtu tîmpu, devenirã érãși tari și sãnãtoși, cumu au fostu și mai înainte.

Familia este unu corpu; și, tata, mama și copiii, suntu membrii sei. Când țoți voru lucra și se voru ajutã, corpu va fi tare, sãnãtosu și avutu. Societatea ancã este unu corpu mai mare, acãrei membri suntu familiile. Și când familiile suntu oneste și avute din munca loru, corpu celu mare — societatea — este sãnãtosu și tare. Familiile în so-